

NÓI CHƠI MÀ KHÔNG PHẢI NÓI GIỜN

Như thường lệ, sáng nay tôi đang ngồi uống ly cà phê phin tự mình mới pha, và nghe tin tức, đọc báo Việt Nam. Thấy, nghe, đọc mấy chữ “Nhà Trắng”, “Lầu Năm Góc”, “không người lái”, “tên lửa” vân..vân... như nhiều lần trước, nhưng lần này sao tôi lại thấy khó chịu quá! Khó chịu vì chương tai, nghịch nhĩ đã đành, mà khó chịu cũng vì thắc mắc tại sao người Việt mình ở Mỹ đây nói chuyện với nhau lại cứ xài tiếng Việt Cộng ở bên kia bờ đại dương mình đã bỏ đi vì không sống nổi cái độc tài, độc ác của lũ vô thần đó cai trị? Chúng ta đã có Bạch Cung, Ngũ Giác Đài, tự động, hỏa tiễn rồi mà. Cũng như cứ “chia sẻ”, “chia xẻ”, sao không nói trình bày, giải thích, phân tích? Cứ “tàu sân bay”, “phản ánh”, “khủng”, “người phát ngôn”, mà không nói hàng không mẫu hạm, phản ảnh,

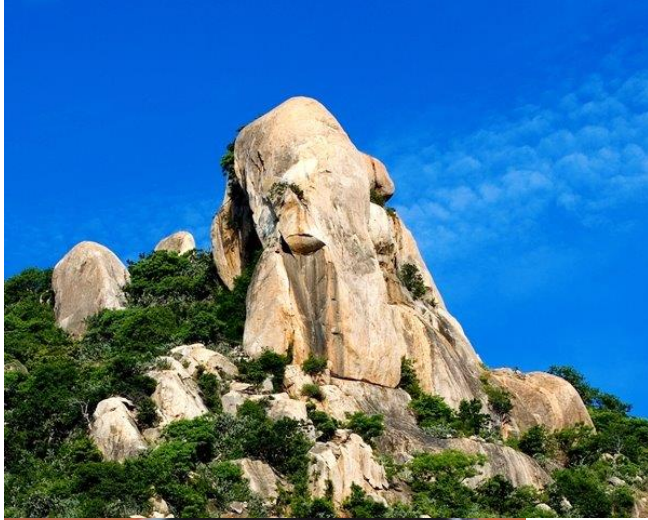

Cà phê sáng một mình ở nhà

khủng khiếp, phát ngôn viên? Việc này, người ta nói đã nhiều, nhưng người mình “chứng nào tật nấy”, cứ thủng thỉnh đường ta ta cứ đi, không mất công nghe ai dạy, ai dỗ, ai chỉ, ai bảo. Mình ngày xưa chơi đá banh, bây giờ gọi “bóng đá”, nghe mà mệt. Người miền Nam có bóng bàn, bóng rổ, bóng tròn hay đá banh hay túc cầu, nhưng không có “bóng đá”; cũng như có vũ cầu chứ không có “cầu lông”. Xin đừng hỏi tại sao ngôn ngữ? Bài viết này không nằm trong chiều hướng phải, trái chữ nghĩa thời nay lổm đổm dấu vết xa cạ của người Quốc Gia và của bọn vô thần Việt Cộng như nói ở trên, mà nhân coi chương trình Cổ Nhạc Phương Nam trên đài SBTN thấy danh hề cải lương Văn Chung hát một đoạn vọng cổ cà kê dê ngỗng nhiều tiếng cà, như cà lăm, cà cặp, cà nông, cà chớn, Cà Mau...mà nghĩ tới tiếng Việt Nam mình sao có nhiều tiếng cà vậy cà? Và dưới đây, xin người đọc đừng hoa mắt, mệt trí, loạn tâm khi tôi viết ra đây hàng trăm chữ cà, mà không chú giải, vì sẽ dài giòng, luộm thuộm, “điên cái đầu”.

Cà (các loại như cà chua, cà pháo, cà dái dê...), cà phê (các loại như cà phê đen, cà phê sữa, cà phê đá...), cà cà (như “thằng chả cứ cà cà vào người

tao” hoài), **Cà chớn** (không ra gì), **cà nông** (tiếng Pháp là cannon), **cà rá** (nhẩn), **cà ròn** (túi xách đan bằng lác, bàng), **cà tảng** (tấm tre đan dùng để vây lúa lại), **cà sa** (áo thầy tu Phật giáo), **cà ra quách, cà ra vạt, cà vạt** (tiếng Pháp là cravate, tiếng Mỹ là tie), **cà ràng** (một loại bếp làm bằng đất nung), **cà ri, cà ri nị** (món ăn Ấn Độ), **cà cường** (cường), **cà kếu** (sếu), **cà kheo, cà khêu** (cái đi làm bằng tre có chỗ đứng để đi cao lêu nghêu), **cà mèn, cà mên** (tiếng Pháp là gamelle, tiếng Mỹ là mess kit), **cà rưng** (trống lớn trong dàn nhạc, thường dùng trong ngày hội), **cà rốt** (tiếng Pháp là carotte, tiếng Mỹ là carrot), **cà rem** (tiếng Pháp là crème glacée, tiếng Mỹ ice cream), **cà na, cà khom, cà khum, cà xình, cà ông dật** (tiếng nói chơi bình dân); các địa danh: **Cà Mau** (thuộc tỉnh An Xuyên trước 1975), **Cà Ná, Cà Đú** (thuộc tỉnh Ninh Thuận), **Cà Ty, Cà Tót, Cà Lon, Cà Giây** (thuộc tỉnh Bình Thuận), **Cà Lúi** (cuối Liên tỉnh lộ 7B, thuộc tỉnh Phú Yên), **cà giang** (đất nhiễm mặn), **cà cưa** (cù cưa), **cà rề, cà ràm, cà kê, cà tàng, cà cộ, cà gặt, cà giựt, cà nhổng, cà cuống, cà cởn, cà niểng, cà nhấc, cà tưng, cà tửng, cà xịch, cà thọt, cà lăm, cà nanh** (cành nanh, ganh tỵ), **cà xốc, cà lết, cà rỡn, cà khịa, cà nhót, cà nẹo, cà lơ, cà thẻ** (quẹt thẻ làm vào máy để “time in”, “time out” nơi hăng, xưởng), **cà riềng, cà chớp, cà lác xấc, cà lác cấc, cà lông bông, cà lỏng nhổng, cà lỏng nhồng, cà huênh hoang, cà lấp bắp, cà lấp cà bắp, cà linh xình, cà linh cà xình, cà nhổng cà nhéo, cà răng cặng tai, cà ạch cà đụi, cà lơ phất phơ, cà cọc cà cạch, cà lủng cà lẳng, cà đong cà đưa, cà chụp cà giựt, cà chớn cà cháo, cà gặt cà gù, cà gà cà gặt, cà rà cà riềng, cà riềng cà rà, cà kê dê ngỗng, cà sớn cà sác, cà lấc cà lự, cà lắt cà lẻo, cà cu cà cưa, cà rụ cà rị, cà rù cà rì, cà lơ xí xụi, cà khúc cà khấc, cà khục cà khặc, cà rịch cà tang, cà đong cà đưa, cà lê cà lết, cà rồn cà rảng, cà khật cà khờ, cà núc cà nấc, cà lúc cà**

lắc, cà bơ cà bắt (cù bơ cù bắt, cầu bơ cầu bắt), cà đong cà đũa, cà lăm cà cặp, cà xục cà xịch, cà tưng cà tưng, cà tưng cà tưng, cà ạch cà đụi, cà nhắc cà nhót, cà trật cà vuột (duột), cà rón cà rén, cà chớp cà chớp, cà lấp cà bấp, cà lững cà thững, cà lơ thất thểu, cà khật cà khùng, cà linh cà kính, cà phê cà pháo, cà rà cà rề, cà rề cà rà, cà nhích cà nhích, cà nhúc cà nhích, cà nghễng cà ngãng, cà trớn cà tráo, cà trớn cà trác, cà kênh cà kênh, cà huênh cà hoang...

Tôi nghĩ, chắc còn cà này cà kia nữa, nhưng cá nhân tôi đến đây là hết cà, dù còn muốn cà lăm cà cặp, cà kê dê ngỗng cách mấy cũng không còn cà nữa mà cà cho ra cà. Phần thêm, xin để dành cho những bậc cao nhân chỉ giáo. Tiếng Việt mình cũng đa đoan lắm, làm khó quá chừng cho những người ngoại

quốc muốn học. Cũng là đen, nhưng con gà đen thì gọi là **con gà quạ**; con mèo đen thì gọi là **con mèo mun**; con chó đen thì gọi là **con chó mực**; con ngựa đen thì gọi là **con ngựa ô**; dầu đen trải đường thì gọi là **dầu hắc** hay **hắc ín**. Cùng là màu trắng, nhưng con trâu trắng thì gọi là **con trâu cò**; con ngựa trắng thì gọi là **con ngựa bạch** ...Thiệt là lắc léo cái sự đời. Tương tự,

cách đây trên mười năm, trong một lần ăn cơm nấc cụt, tôi bất chợt nghĩ ra tiếng **ăn** trong ngôn ngữ Việt Nam, mà viết ra một bài tràng giang đại hải **ăn** này **ăn** kia dài mấy trang giấy. **Ăn** ai cũng biết là một động tác đem thức ăn vào miệng, xuống thực quản để nuôi cơ thể, nhưng khi ghép thêm một chữ, hai chữ khác vào thì thường không còn nguyên nghĩa của nó nữa. Tôi xin chép ra đây một ít, rất ít để quý độc giả thấy được tiếng Việt chúng ta cũng oái oăm lắm lắm chứ giỡn sao! **Ăn Tết, ăn mày, ăn xin, ăn chực, ăn chịu, ăn sương, ăn điện, ăn chơi, ăn mặc, ăn bận, ăn ảnh, ăn nắng, ăn muối, ăn khách, ăn rơ, ăn ý, ăn nhip, ăn ké, ăn có, ăn bản, ăn lờ, ăn banh (tiếng Pháp là en panne), ăn quýt, ăn ở, ăn nằm, ăn cướp, ăn trộm, ăn hiếp, ăn gian, ăn lường, ăn bòn, ăn mòn, ăn mót, ăn hôi, ăn chặn, ăn vụng, ăn cướp, ăn giỗ, ăn đòn, ăn vạ, ăn năn, ăn hoa hồng, ăn đầu máu, ăn hối lộ, ăn thua đủ, ...ăn nên làm ra, ăn đời ở kiếp, ăn xối ở thì, ăn cháo đá bát, ăn cây nào rào cây nấy, ăn cơm chúa múa tối ngày, ăn nhờ ở đậu, ăn tươi nuốt sống, ăn miếng trả miếng, ăn đàng sóng nói đàng gió, ăn ngược nói ngạo, ăn**

ngay ở thật, ăn sung mặc sướng, ăn bờ ở bụi, ăn xem nồi ngòi xem hướng, ăn tục nói phét, ăn lông ở lỗ ...Ồi kể ra nữa thì nó dài thiệt là dài, mà lạc đề cà tới cà lui của tôi mất, đành để lại sau lưng vậy.

Nghĩ ra, bây giờ ở Mỹ đã mấy chục năm, cuộc sống không khá giả gì, nhưng được thông dong tự tại, mình lại tư tưởng về mình một thời sống 9 năm trong tù “học tập cải tạo” trong Nam ngoài Bắc, và 9 năm trong một xã hội cương tỏa của chế độ Việt Nam Dân Chủ Cộng Hòa hay Cộng Hòa Xã Hội Việt Nam hận thù người giết chết người lần mòn, mà sợ! Ở đó, con người không còn con người sống như một con người. Nay ở đây mỗi bữa ban mai, tôi đã quen vừa cà phêphin giọt ngắn giọt dài, vừa đọc báo, coi TV, lại vừa mê mẩn xem những giò lan trong nhà tuy đơn sơ nhưng thiệt là thanh tú; bước ra sân trước, bước ra vườn sau coi cây bông này cây bông kia nở hoa còn đọng những giọt sương mai, mà lòng thấy thênh thang nhẹ hều...Ít ra một mai ra đi, mình cũng còn một chút gì “để nhớ để thương” mà lưu luyến cõi trần...Chưa nói, mình còn thì giờ, còn hứng thú “ôn cố tri tân” mà viết lách như viết Nói Chơi Mà Không Phải Nói Giỡn này. Xin cứ cho là viết lách, chứ đừng bắt bẻ là “đánh máy đấy, chứ viết với lách gì đâu”. Thật ra, cuộc đời có nhàn cư mới rồi rảnh viết những chuyện không đâu cà tới cà lui này. Chúng ta ở đây cái xứ Mỹ chắc cũng có nhiều độc giả “có bận bịu gì đâu” đọc phải không, mà không chê tới chê lui là vô tích sự?

NGUYỄN THỪA BÌNH

Kansas City 15/5/17